

ความคิดของผู้บริหารที่มีผลต่องาน

ดร.บุญเกียรติ โชควัฒนา

กรรมการผู้อำนวยการ และประธานกรรมการบริหาร
บริษัท ไอ ซี ซี อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)

ผมทำงานถึงวันนี้ก็กว่า 40 ปีมาแล้ว ผมมีความเชื่อมาตลอดก็คือ คนเราต้องคิดถูกถึงจะทำถูก ฉะนั้นผมจึงเป็นคนที่คอยสังเกตความคิดของตัวเอง และความคิดของผู้อื่น ซึ่งเกือบทั้งหมดสะท้อนอยู่ในคำพูดของเขาเหล่านั้นตั้งแต่ชาวบ้าน พนักงานผู้บริหาร ตำรวจ ทหาร ข้าราชการ นักการเมือง นักการตลาด นักวิชาการ เป็นต้น ซึ่งสะท้อนถึงความคิดและความโน้มเอียงเชิงความคิด (Mental Bias) ของแต่ละบุคคล พบว่าความคิดของแต่ละคนมีผลต่ออนาคตของเขา รวมทั้งต่อสุขภาพ ชีวิต ครอบครัว ความเป็นอยู่ หรือบางครั้งสะท้อนถึงอายุขัยด้วย

เรื่องความคิดต่ออายุขัยนั้น ผมสังเกตจากใครเป็นคนมีความคิดบวกหรือคิดลบมากกว่ากัน คนที่คิดบวกนั้นมีแนวโน้มที่จะมีสุขภาพดีกว่า อายุยืนยาวกว่า พวกคนคิดลบจะย่ำ หัวเราะมากกว่า มองโลกในแง่ดีมากกว่า แก้ไขปัญหาของตัวเองได้เร็วและดีกว่า ปรับเปลี่ยนตัวเองได้ง่ายกว่า เป็นต้น

ผมมักจะแนะนำให้สังเกตคนคิดลบโดยดูความถี่ในการไม่สบายของคนผู้นั้น คนคิดลบมักป่วยบ่อย อีกประการหนึ่งก็คือคนคิดลบมีโอกาasเป็นโรคร้ายมากกว่า และคนคิดลบที่ไม่สบายมีโอกาasทำให้คนรอบข้างพลอยไม่สบายไปด้วยถ้าอยู่ด้วยกันนานพอไม่ใช่เพราะติดเชื้อทางกายแต่เป็นการติดเชื้อทางจิต

คนคิดลบบางคนเหมือนมีกรรม สอนให้คิดบวกอย่างไรก็คิดไม่ได้และบางคนก็ปฏิเสธว่าตนไม่ได้คิดลบ บางคนเถียงว่าตนคิดบวกเสียด้วยซ้ำ บางคนก็บอกว่าคิดบวกเป็นการหลอกตัวเอง บางคนก็บอกว่าคิดบวกไม่เห็นจะดีตรงไหน เป็นต้น คนเหล่านี้เวลาอยู่ในองค์กรก็จะพูดให้องค์กรข้างล่าง แ่่งลง ทีละเล็กละน้อย แต่ถ้าเป็นคนที่ดีลกับผู้อื่นก็จะมีผลทำให้คนอื่นแ่่งลงอย่างช้า ๆ

การคิดบวกหรือคิดลบเป็นพลังงานทางจิตทั้งทางดีและทางไม่ดีที่มีผลต่อผู้ที่คิด ต่อคนอื่น หรือแม้แต่กับองค์กร ผมบริหารและปรับปรุงพัฒนาบริษัท

มาหลาย ๆ บริษัท และพบว่าบริษัทที่ผู้บริหารระดับสูงเป็นคนคิดลบ บริษัทนั้นจะเจริญยาก บางครั้งถึงขั้นจะเจ๊งเลยก็มีถ้าแก้ไม่ทัน การช่วยแก้ไขก็ทำได้ยากถ้าผู้บริหารยังคิดลบบ่อยเพราะปัญหาที่จะแก้ไม่จบ แม้แต่ตัวไม่อยู่แล้วบางทีก็ยังติดอยู่ ต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูนาน

หลายคนคงอยากรู้อยากถามว่าแล้วเอาคนคิดลบมาทำงานด้วยทำไม คำตอบก็คือ คนบางคนตอนหนุ่มสาวก็คิดลบบ่อย แต่ความอยากรจะเจริญอยากจะทำให่ความคิดที่เป็นลบไม่มีผลออกมาในงานมากและไม่ซับซ้อน

แต่พอตำแหน่งงานสูงขึ้น งานเริ่มซับซ้อนและซับซ้อนยุ่งยากมากขึ้น และตนก็มีความต้องการความเจริญน้อยลง และความอยากรสำเร็จก็เริ่มน้อยลง เพราะรู้สึกตัวว่าสบายแล้ว ความคิดลบที่ซ่อนอยู่เริ่มโผล่ขึ้นมา รวมทั้งปัญหาสุขภาพมาซ้ำเติม ความกลัวว่าตอนแก่จะไม่มั่นคงก็ยิ่งมากขึ้น

บางคนตั้งแต่เกิดมาได้พกเอาวิบากกรรมเรื่องคิดลบติดตัวมาด้วย แนะนำอย่างไรก็ไม่ยอมเปลี่ยน แล้วทั้งชีวิตก็ประสบแต่ปัญหาซึ่งเกิดจากการคิดลบ แต่ก็มีบางคนที่จะแนะนำแล้วก็เปลี่ยนได้เลย เหมือนว่าใช้วิบากกรรมหมดแล้ว และมีศักยภาพเพิ่มขึ้นอย่างมากมายอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน

องค์กรที่มีผู้บริหารสูงสุดคิดลบ บริษัทจะก้าวหน้าได้ยาก ผู้ที่จะเข้าไปช่วยแก้ไขจะต้องใช้พลังบวกมากแต่จะได้ผลน้อย เพราะผู้บริหารสูงระดับนี้และคิดลบบ่อย จะไม่ฟังลูกน้องแต่จะชอบไปฟังจากคนนอกองค์กร หรือไปเข้าสัมมนา หรือไปดูงานมา หรืออ่านอะไร ๆ มาแล้วก็จะมาต่อว่าว่าลูกน้องไม่สนใจ ไม่ใส่ใจหาความรู้ แต่ถ้ามีอะไรผิดพลาดในเรื่องที่ตนเป็นต้นคิดก็จะหาแพะรับบาปได้อย่างรวดเร็วมาก

คนคิดลบบางคนเกิดจากปมด้อย คนเหล่านี้มักพยายามหาปมเชื่องให้ตัวเองโดยไปเรียนอะไร ๆ มา หรือไปหาความรู้อะไรมาที่คนอื่นไม่รู้เพื่อจะมาเล่าอวด

ว่าตนเองรู้มากกว่าคนอื่น ซึ่งผมขอเรียกว่าอัตตาของคนมี
ปมด้อย

คนคิดลบบางคนใช้ชีวิตไม่สนใจความคิดและ
ข้อเสนอแนะของผู้อื่น (รู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม) บางคน
ทำเป็นไม่สนใจแต่แล้วแอบเอาไปใช้แบบเงียบ ๆ และ
ไม่อ้างอิงผู้ที่แนะนำเพราะอยากให้ผลงานของตน

หัวหน้าบางคนที่ชอบเอาผลงานของลูกน้องไป
นำเสนอ และลืมนำชื่อลูกน้องหรือคนที่ให้ความคิด
แต่ถ้างานไหนไม่มั่นใจก็จะให้ลูกน้องเสนอเอง

คนคิดลบบางคนจะปฏิเสธที่จะทำงานที่ตนไม่
ชอบ แต่ถ้าต้องทำก็ทำแบบขอไปที หรือพยายามหา
เหตุผลว่าทำไมงานถึงไม่ก้าวหน้า ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็น
ปัญหาจากคนอื่น ไม่ใช่จากตน

คนคิดลบส่วนใหญ่จะเลือกคบคน เลือกที่จะ
ทำงานกับคนนั้นไม่ทำกับคนนี้ แต่ถ้าต้องทำงานด้วยก็
มักจะมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเราไม่ชอบเขาหรือเขาไม่
ชอบเรา และมักจะหนีปัญหา ไม่สู้ปัญหาเพราะรู้สึกตัว
ว่าสู้มากแล้ว

คนคิดลบส่วนใหญ่ไม่ค่อยอาสา แม้แต่อยาก
ทำงานนั้นมากก็ไม่อาสา ต้องให้หัวหน้ามาขอให้ทำ ถ้า
ไม่สำเร็จจะได้มีข้ออ้างว่าไม่ใช่ตัวเองอยากทำ

คนคิดลบมักจะเห็นปัญหาในโอกาส มากกว่า
โอกาสในปัญหา ไม่ค่อยมีคนอยากมอบหมายงาน
ให้กับคนคิดลบ เพราะคนคิดลบจะสร้างปัญหา ไม่ใช่
แก้ปัญหา และถ้าทำอะไรสำเร็จก็จะแสดงความ
ภาคภูมิใจอย่างเกินจริงเพราะกลัวคนอื่นไม่รู้

คนคิดลบจะไม่ค่อยเสี่ยงเพราะเป็นคนที่กลัว
ความล้มเหลว เห็นแต่ข้อเสียในสิ่งที่ตนคิดจะทำ กลัว
ตนเองจะเดือดร้อน ต้องเห็นคนอื่นทำก่อนแล้วดีถึงจะ
กล้าทำ ฉะนั้นจะไม่ค่อยมีความคิดริเริ่ม หรือถ้ามีก็
มักจะเป็นเรื่องเล็ก ๆ และเก็บไว้ในใจไม่กล้าบอกใคร

ทั้งหมดนี้ผมเคยเป็นมาเกือบทุกข้อ แต่
เนื่องจากเป็นคนพิจารณาตนเองอยู่ตลอดเวลา จึงทำ
ให้สามารถปรับความคิดหลาย ๆ อย่างของตนและ
เข้าใจพฤติกรรมของคนคิดลบได้ดี และเหตุผลที่เขียน
บทนี้ก็เพื่อให้คนที่เข้าข่ายที่ผมกล่าวถึงได้โปรด
พิจารณาว่าตนควรจะปรับปรุงตรงไหนบ้าง วิธีที่จะ
ปรับปรุงก็คือ คิดตรงข้ามและปฏิบัติตรงข้ามกับสิ่งที่
ผมเขียนว่าเป็นพฤติกรรมของคนคิดลบ